

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 16/2004 vp

Hallituksen esitys Egyptin arabitasavallan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä kesäkuuta 2004 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Egyptin arabitasavallan kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan

kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 101/2004 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- yksikön päällikkö Jukka Nystén, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Egyptin arabitasavallan kanssa 3 päivänä maaliskuuta 2004 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja voimaansaattamislakiehdotuksen. Sopimuksen tarkoituksena on selkiinnyttää erityisesti sijoituksia koskevia oikeudellisia perusteita maiden välillä sekä edistää ja tiivistää taloudellista yhteistyötä Egyptin arabitasavallan kanssa. Sopimuksen avulla halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten

ja yritysten sijoituksille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä

syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksen-

mukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Suomi pyrkii kahdenvälisellä sijoituksia edistävällä ja suojaavalla sopimuksella turvaamaan yritysten ja teollisuuden yleiset toimintaedellytykset. Investointisuojausopimus pyrkii suojaamaan sijoituksia poliittisilta riskeiltä ja lisäämään sijoitusympäristön ennakoitavuutta ja alentamaan siten yritysten sijoituskynnystä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan käsiteltävänä oleva sopimus ei asiallisesti poikkea Suomen käyttämästä investointeja koskevasta mallisopimuksesta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että taloudellisen yhteistyön avulla edistetään myös poliittista dialogia Egyptin kanssa ihmisoikeuksien edistämiseksi. Valiokunta pitää siksi hyvänä, että sopimuksen johdanto-osaan on sisällytetty viittaukset työelämään liittyviin oikeuksiin. Valiokunta pitää tärkeänä, että sopimukseen sisältyy myös ympäristöä koskeva lauseke ottaen huomioon Egyptin ympäristöongelmien vakavuuden.

Egyptin taloudelliseen kehitykseen vaikuttaa edelleen keskusjohtoisuus, mutta talouden rakennesopeutusohjelma, yksityistäminen ja yksityisen sektorin kehittäminen ovat vaikuttaneet talouden kehitykseen myönteisesti. Egyptin integroituminen maailmantalouteen edellyttää tuotannon kehittämistä kilpailukykyisemmäksi. Ulkomaisten investointien lisäämisen kannalta erityisesti pankki- ja finanssisektorin uudistaminen on keskeistä.

Euroopan unioni on Egyptin suurin kauppakumppani, ja Egypti on EU:n suorien investointien suurimpia vastaanottajia Välimeren alueella. EU:n kokonaisinvestointien määrä Egyptiin laski 278 miljoonaan euroon vuonna 2001, kun kokonaisinvestointien määrä vielä vuonna 2000 oli 1,3 miljardia euroa.

Suomen ja Egyptin välinen kauppa on esityksen mukaan ylijäämäistä Suomelle — Suomen viennin ollessa arvoltaan jopa 20-kertaista tuontiin verrattuna. EU:n ja Egyptin välisen assosiaatiosopimuksen vuodelta 2001 (UaVM 26/2002 vp) toivotaan antavan Egyptille parem-

mat mahdollisuudet lisätä vientiään myös Suomeen. Suomi pyrkii edelleen kehittämään vientiään Egyptiin tullisuojan vähetessä. Suomen viennin päätuotteet ovat sahatarava, paperi ja paperijalosteet, televiestintälaitteet sekä muut teollisuuslaitteet ja koneet. Egyptin tuonnista Suomeen suurin osa on koostunut alumiinituotteista sekä tekstiili- ja maataloustuotteista. Suomen viennin arvo Egyptiin kasvoi tasaisesti 1990-luvulla nousten noin 200 miljoonaan euroon vuonna 2000. Vuosina 2001—2003 Suomen vienti Egyptiin kuitenkin laski johtuen puutavaravien vähentymisestä. Tuonti Egyptistä Suomeen on kääntynyt nousuun vuoden 2000 jälkeen. Myös matkailu Suomesta Egyptiin on kasvanut. Egyptissä toimii kymmenisen suomalaista yritystä ja yli 40 suomalaisen yrityksen agenttia. Käytännön ongelmia on esiintynyt lähinnä yrityksen perustamisessa, verotuksessa sekä henkilöstön rekrytoinnissa ja työlupien hankinnassa. Egypti on ollut Suomen kehitysyhteistyön kohdemaana vuodesta 1977. Osana kehitysyhteistyön peruslinjausta Suomi on lopettamassa kahdenvälisen lahjarahoitteisen projektityhteistyön vuoteen 2007 mennessä. Yhteistyö on tarkoitus perustaa jatkossa markkinaehtoisena taloudellisen yhteistyön varaan. Investointisuojausopimuksella pyritään laajentamaan kehityksen edellytyksiä myös investointien kautta. Nyt käsiteltävänä oleva sopimus korvaa vuonna 1980 tehdyn jo vanhentuneen investointisuojausopimuksen.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Kairossa 3 päivänä maaliskuuta 2004 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Egyptin arabitasavallan hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Liisa Jaakonsaari /sd	Eero Lankia /kesk
vpj.	Aulis Ranta-Muotio /kesk	Petri Neittaanmäki /kesk
	Jouni Backman /sd	Kalevi Olin /sd
	Eva Biaudet /r	Aila Paloniemi /kesk
	Antero Kekkonen /sd	Maija Perho /kok
	Kimmo Kiljunen /sd	Suvi-Anne Siimes /vas
	Katri Komi /kesk	vjäs. Esko-Juhani Tennilä /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Raili Lahnalampi.